

Білоус В.С. Інформаційно-бібліотечний сервіс в структурі сучасних інформаційних комунікацій закладу вищої освіти [Електронний ресурс] / В.С. Білоус // Соціально-гуманітарний вісник: зб. наук. пр. (III науково-практична конференція «Сучасні тенденції соціально-гуманітарного розвитку України та світу». 11 липня 2018 р.). – Харків : СГ НТМ «Новий курс», 2018. – Вип. 22. – С. 22-23 (72 с.).

УДК 01/02:[378.6:316.77]

Педагогіка. Філософія. Психологія. Соціологія. Соціальні комунікації

Білоус Валентина Степанівна, директор бібліотеки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського

e-mail vspu.lib@gmail.com

Інформаційно-бібліотечний сервіс в структурі сучасних інформаційних комунікацій закладу вищої освіти

У статті показано роль та місце бібліотеки закладу вищої освіти у виконанні важливих завдань сьогодення. Акцентовано увагу на науковій діяльності бібліотеки Вінницького педуніверситету. Піднято актуальність розвитку інформаційно-бібліотечного сервісу на допомогу науково-дослідній роботі університету, підвищенню рейтингу вченого та навчального закладу.

Ключові слова: інформаційно-бібліотечний сервіс, інформаційні комунікації, електронні ресурси, інституційний репозитарій, наукометричні методи, рейтинг університету, бібліотека Вінницького педуніверситету.

Стрімкий розвиток та глобалізація інформаційно-комунікаційних технологій, реформування освіти зумовлюють необхідність зміщення акцентів у функціонуванні бібліотеки закладу вищої освіти (ЗВО), як однієї із інфраструктурних інформаційно-комунікаційних складових, вимагають якісного бібліографічно-інформаційного обслуговування, формування інформаційного поля та оперативного доступу до інформації, впровадження інноваційних технологій у бібліотечну діяльність. Бібліотека займає важливу роль у процесах збільшення представництва української науки в глобальному просторі наукових комунікацій, здійснює діяльність щодо адаптації університетської науки у цифровому медіапросторі. Сьогодні актуальним є питання збільшення внеску бібліотеки у розвиток інституціональних місій і цілей, впровадження нового спектра послуг, спрямованих на підтримку фахової комунікації, моніторинг, аналіз та інтеграцію результатів досліджень до світового наукового простору. Якісні зміни, які відбуваються у бібліотечно-

інформаційному середовищі, характеризуються загальними тенденціями, пов'язаними з широким розповсюдженням електронних ресурсів; впровадженням та розвитком нових інформаційних технологій, які забезпечують процеси створення електронних ресурсів, цифрового збереження та доступу до бібліографічної, текстової, візуальної та іншої інформації; тенденцією збільшення віддалених користувачів; підвищенням вимог до послуг, які надаються бібліотеками та потреб персоналу у постійному оновленні фахових знань для забезпечення професійного рівня обслуговування користувачів [2]. Бібліотека швидкими кроками просуває до того, щоб рівень наданих послуг відповідав європейським стандартам, активно розвиває новий напрям діяльності, бере на себе відповідальність за поширення результатів наукових досліджень учених інституції, адаптує університетську науку у світовий інформаційний простір. Це супроводжується впровадженням нових сервісів, які найбільш затребувані у ході наукових досліджень. Світова університетська бібліотечна практика підтверджує, що в останні роки найбільш трендові послуги пов'язані із підтримкою наукових досліджень. Нові сервіси потребують інноваційних змін і надають бібліотеці нових рис, якими є зміщення вектора уваги бібліотеки до пріоритетності надання послуг авторувченному; активне партнерство бібліотеки на всіх стадіях життєвого циклу наукового дослідження: від інформування та надання доступу до документів, розповсюдження, аналіз та оцінки результатів досліджень. Бібліотека сприяє підвищенню рейтингу ЗВО та формуванню бренду вченого. Інформаційно-бібліотечний сервіс перебуває у постійному інноваційному розвитку і вдосконаленні, сприяє науковій діяльності ЗВО та включає впровадження у практику діяльності нові моделі наукової комунікації (Інституційні репозитарії, видавництво е-журналів, освітні платформи та ін.); інтеграція результатів наукових досліджень до світових БД науково-технічної інформації (повнотекстові, реферативні, наукового цитування) тощо. Підвищення рейтингу ЗВО спонукає до зміни принципових підходів у висвітленні результатів

наукових досліджень, адже саме через публікації наукові розробки та дослідження стають відомими у світі, відкривають шлях до отримання грантів.

Відповідно до потреб сьогодення, бібліотека Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського постійно удосконалює технології акумуляції суспільно значущої інформації, забезпечує широкий доступ до власних ресурсів, послуг і продуктів, гармонійно поєднує традиційні та електронні форми у бібліотечному сервісі, виступає навігатором та посередником у сучасній системі інформаційно-комунікативної діяльності [1]. Бібліотека, як сучасний науково-інформаційний центр університету, визначає стратегію розвитку нового комунікаційного середовища: змінює орієнтацію діяльності в медіа середовищі зі створення контент-стратегії; позиціонує себе як надійне та безпечне джерело інформації, використовуючи для цього всі продукти та послуги, застосовує технології соціального медіа маркетингу, обміну, самоорганізації тощо. Формуючи модель сучасної бібліотеки ЗВО, персонал бібліотеки займає активну позицію у створенні єдиного інтерактивного інформаційного середовища, пропонує ряд нових бібліотечних послуг.

Список використаних джерел

1. Білоус В.С. Університетська наука у міжнародному інформаційному просторі / В.С. Білоус, Н.І. Лазаренко, А.М. Коломієць // Матеріали XVI Міжнародної науково-практичної конференції «Макаренкознавчий вимір актуальних питань соціальної адаптації особистості» (м. Полтава, 13-14 березня 2017 р.) : [тези]. – Полтава, 2017. – С.11-12.

2. Міжнародна наукова конференція "Бібліотека. Наука. Комунікація: формування національного інформаційного простору". – Режим доступу: <http://www.nauka-online.org/content/mizhнародna-naukova-konferenciya-biblioteka-nauka-komunikaciya-formuvannya-nacionalnogo>

Белоус В.С.

Информационно-библиотечный сервис в структуре современных информационных коммуникаций учреждения высшего образования

В статье показано роль и место библиотеки учреждения высшего образования в выполнении важных задач современности. Акцентировано внимание на научной деятельности библиотеки

Винницкого педуниверситета. Поднято актуальность развития информационно-библиотечного сервиса в помощь научно-исследовательской работе университета, повышения рейтинга ученого и учебного заведения.

Ключевые слова: информационно-библиотечный сервис, информационные коммуникации, электронные ресурсы, институциональный репозиторий, наукометрические методы, рейтинг университета, библиотека Винницкого педуниверситета.

Bilous V.S.

Information and library service in the structure of modern information communications institution of higher education

The article shows the role and place of the library of the institution of higher education in fulfilling the important tasks of the present. Attention is focused on the scientific activities of the library of the Vinnytsia Pedagogical University. The relevance of the development of information and library services for research and development, raising the University's ranking has been raised.

Keywords: information and library service, information communications, electronic resources, institutional repository, scientometric methods, university rating, library of Vinnytsia Pedagogical University.